

HASAN ÖZVARNALI İLKOKULU REHBERLİK SERVİSİ

«İHMAL, İSTİSMAR VE ÇOCUKLARDA MAHREMİYET EĞİTİMİ»

VELİ BÜLTENİ
Mart 2021

İhmal, bilgisizlik ya da ilgisizlik nedeniyle, çocuğun olası tehlikelerden korunmaması ya da çocuğun gelişimi için gerekli barınma, beslenme, korunma vb. temel ihtiyaçlarının karşılanmamasıdır.

İhmal Çeşitleri Nelerdir?

Fiziksel ihmal; çocuğun temel beslenme, giyim, barınma, temizlik ve tıbbi ihtiyaçlarının karşılanmaması vb.

Eğitimsel ihmal; çocuğun zorunlu eğitim çağına gelmesine rağmen okula gönderilmemesi, sürekli devamsızlık yapmasına veya geç kalmasına önlem alınmaması vb.

Duygusal ihmal; çocuğa yetersiz ilgi ve şefkat gösterilmesi, çocuğun suç işleme, saldırganlık, madde kullanımı vb. davranışlarının görmezden gelinmesi ya da desteklenmesi, çocuğun aile içinde kötü muamele ve şiddete şahit olması vb.

Çocuk İstismarı

0-18 yaş grubundaki çocuğun; sağlığına, yaşamına ya da gelişimine zarar verebilecek her türlü fiziksel veya duygusal kötü davranış ile çocuğun ticari çıkar için kullanılması ise **«ÇOCUK İSTİSMARI»** dır.

Fiziksel istismar; çocuğun kaza dışı sebeplerle bir yetişkin tarafından yaralanması veya örselenmesidir. Tokat atmak, çocuğu sarsmak, her hangi bir nesne ile vurmak vs. fiziksel istismara girer

Duygusal istismar; çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılması, aşağılanması, korkutulması, suça yöneltilmesi, küçük düşürülmesi, kardeşler arasında ayrıma uğraması, kıyaslanması, önemsenmemesi vb.dir. Tanımlanması en zor; ancak en sık karşılaşılan istismar türüdür.

Ekonomik istismar; çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen, yaşı ve gücü ile orantılı olmayan işlerde ucuz iş gücü olarak çalıştırılmasıdır.

Cinsel istismar; kişinin, bir çocuğa yönelik cinsel haz duyma amacıyla, **cinsel organlarına dokunması** veya **dokundurtması, ırzına geçmesi, teşhircilik yapması, çocuğu fuhuşa zorlaması, çocuğu cinsel obje** olarak kullanması ve çocuğun yanında **pornografik görüntüler** izlemesi veya bu görüntüleri çocuğa izletmesidir.

Cinsel istismara karşı çocuğunuzu korumak için;

- «Hayır» demeyi ve bedenini korumayı öğretin, mahremiyet eğitimi verin.
- Kendi güvenliğini sağlamayı ve gerektiğinde kimden nasıl yardım isteyebileceğini öğretin.
- Çocuğunuzun gelişim dönemine uygun cinsel bilgiler verin.
- Çocuğunuzu dinleyin, duygularını önemseyin, her zaman onların yanında olacağınızı hissettirin.
- İyi – kötü dokunuş ve iç çamaşırı kuralını öğretin.

Cinsel istismara uğramış çocuklara yardımcı olmak;

Bazı kişilerin sandığının aksine, çocukların görünüşü ya da davranışları istismara sebep olmaz. Bu nedenle, cinsel istismara maruz kalmış bir çocuğa yaklaşırken yapılacak en önemli şey, yaşananların onun suçu olmadığını hissettirmektir.

Cinsel İstismara maruz kalan çocuklarda görülebilen belirtiler;

- Ani duygu-durum ve davranış değişimleri (Sebepsiz görünen ve ani içe kapanma, yersiz ağlama krizleri, nedensiz yeme, uyku ve davranış bozuklukları...)
- Cinsel içerikli kelimeler kullanmaya başlama ya da yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar sergileme,
- Önceden tanışık olsa bile, bazı kişilerle karşılaşmaktan ya da onlarla yalnız kalmaktan korkma,
- Kendisine dokunulmasından kaçma ya da dokunulduğunda aşırı tepki verme,
- Korku, öfke, çaresizlik, suçluluk ve utanma duygusunda gözle görülür artışlar ve saldırgan davranışlar,

- Akademik başarıda ani değişim, odaklanma sorunları,
- Olayı anımsatan yer, kişi, konuşma ya da nesnelere karşı yoğun tepkiler,
- Olayla ilgili tekrarlayan kabuslar, uyku problemleri,

CİNSEL İSTİSMAR İLE İLGİLİ DOĞRU BİLİNEREN YANLIŞLAR

- X** İstismar çocuğun hayal ürünü olabilir, çocuklar bu konuda hikaye uydurabilir.
- ✓ Çocuklar yaşamadıkları, duymadıkları ya da şahit olmadıkları bir konuda hikaye uyduramazlar.
- X** Yaşanmış bir iki olay önemsizdir, çocuklar olan biteni çabuk unuturlar.
- ✓ İstismar bir kez bile gerçekleşmiş olsa çocuğa duygusal ve fiziksel olarak zarar verir.
- X** Çocuğu istismar eden kişi her zaman yabancı biridir.
- ✓ Vakaların yaklaşık %90ında istismarcı çocuğun ya da ailenin tanıdığı, normal görünüşlü ve şüphe çekmeyen, istismarı konduramayacağınız kişilerdir.
- X** Sadece kız çocukları istismara uğrar.
- ✓ Vakaların %30'unda istismar edilen erkek çocuklardır.
- X** Tüm istismarcılar erkektir.
- ✓ Kadınların da istismarcı olduğu ya da istismara aracılık ettikleri vakalar vardır.
- X** Parklar, ıssız sokaklar, karanlık yerler ve boş inşaat alanları istismar için tehlikeli bölgelerdir.
- ✓ Yaşanan vakaların çoğunda istismarın gerçekleştiği yer ev, okul, ev-okul arasındaki yol ya da bir yakının evi gibi çocuğun bildiği, güvendiği yerlerdir.
- X** Benim toplumumda istismar yoktur.
- ✓ Her kültürde ve her sosyo-ekonomik düzeyde istismar vakalarına rastlanmaktadır.

Cinsel İstismara uğramış çocuklara yardımcı olmak için ayrıca; konuyu geçiştirmeyin ve çocuğunuzu dinleyin, ona güven verin ve yanında olduğunuzu hissettirin, soğukkanlı olun, yardım alın ve suçu gizlemeyin.

Cinsel istismar suçtur ve Türk Ceza Kanununun 278.maddesine göre; "İşlenmiş bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, **bir yıla kadar hapis cezası** ile cezalandırılır." Bu nedenle böyle bir suçla karşılaştığınız zaman mutlaka yetkili makamlara bildirin.

ÇOCUKLARDA MAHREMİYET EĞİTİMİ

Çocuklara, kendilerinin ve diğer insanların özelinin olduğunu, sosyal hayat içinde kendi özelini korumayı ve başkalarının özel alanlarına saygı duymayı öğretmek, istismarla mücadelede en etkili adımlardır.

Çocuklara mahremiyet bilinci kazandırmak için bazı öneriler;

Kıyafet değişimi: Çocuklar başkalarının yanında çıplak bırakılmamalı ve özellikle iç çamaşırı değişimleri başkalarının önünde yapılmamalıdır. Ayrıca, ebeveynlerin de çocuğun önünde giyinip soyunmaması,

mahremiyet algısının gelişimi açısından önemlidir.

Banyo: Özellikle 4-5 yaşlarından sonra genital bölgeleri temizlerken başka yöne bakılarak çocuğun o alanına saygı duyulduğu hissi verilmeli, 7-8 yaşlarından itibaren, çocuğun kendi mahrem alanlarını temizlemesine fırsat verilmelidir.

Sevme şekilleri: Çocuğun özel alanlarına dokunarak ya da öperek sevmek, çocuktan cinsel organlarını göstermesini istemek mahremiyet ihlalidir. Bu tip davranışlar, ayrıca, çocuğun kimin özel bölgelerine bakıp kimin bakamayacağı konusunda kafasının karışmasına sebep olarak çocuğu tehlikelere karşı savunmasız bırakır.

Yatakların ayrılması: Çocuğun belli bir yaştan sonra hala anne/baba ile uyuması, çocuğun kişilik gelişimini ile cinsel gelişimini olumsuz etkiler. Bu nedenle, yaklaşık bir yaşından sonra yatakların, iki yaşından sonra ise odanın ayrılması ve en geç 4-5 yaşına kadar oda ayırma evresinin tamamlanması önerilmektedir.

Çocukta mahremiyet bilinci oluşturmak, onları cinsel istismardan koruma yolundaki en önemli adımlardan biridir.

Yatak odaları: 4-5 yaşlarından itibaren, anne-babanın odası kapalıysa, odaya kapıyı çalarak ve izin alarak girmek çocuğa öğretilmeli; aynı şekilde, çocuğun odasına da girerken izin alınarak örnek olunmalıdır.

Onay alma: Çocuğun, zamanla, bedeninin kendisine ait olduğunu öğrenmesi gerekir. Bu nedenle, sevmek için bile olsa, çocuğun bedenine yapılacak müdahalelerden önce çocuğun onayı alınmalı, çocuk istemediği sürece öpülmemeli ya da kişileri öpmesi için zorlanmamalıdır.

Tuvalet kullanımı: Bazı ebeveynler, kendi tuvalet ihtiyaçlarını giderirken, çocuğu yalnız bırakmamak gibi sebeplerle, çocuk ile birlikte tuvalete girmekte ya da kapıyı açık bırakmaktadır. Ancak, çocukların en geç 3-4 yaşlarından itibaren ihtiyacını gideren birinin başkaları tarafından görülmemesi gerektiğini ve tuvaletin kapısını kapatmayı öğrenmesi gerekir.

Değerli velilerimiz;

Hemen her gün karşılaştığımız, aklımızın almadığı onlarca haber, çocuklarımızı korumak ve bilinçlendirmekten başka şansımız olmadığını gözler önüne seriyor.

Her yıl okulda istismardan korunma ve mahremiyet çalışmaları yapsak da, bu çalışmaların başarıya ulaşması, büyük ölçüde sizin evlerdeki desteğinize bağlı. Saçının bir teline bile zarar gelmesine kıyamadığımız çocuklarımıza, kendilerini korumayı öğretirken sizlere yardımcı olmasını umut ettiğimiz bültenimizi okuduğunuz için hepimize teşekkür ederiz.

Unutmayın, çocukların çıkaramadığı ses olmak, hepimizin görevi!

Çocuğa yönelik İhmal ve İstismar Vakalarıyla Karşılaştığınız Zaman Başvurabileceğiniz Yerler;

Silvri İlçe Emniyet Müdürlüğü - 0212 727 36 00

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı - ALO 183

Silvri Rehberlik ve Araştırma Merkezi - 0212 728 447 27

KAYNAKÇA

- Hasan Özvarnalı İlkokulu – Çocuk İhmal ve İstismarı Veli Bilgilendirme Broşürü
- Bilecik Rehberlik ve Araştırma Merkezi – Mahremiyet Eğitimi Bilgilendirme Broşürü
- Çankaya Rehberlik ve Araştırma Merkezi – Cinsel İstismar Bilgilendirme Broşürü
- Yozgat Rehberlik ve Araştırma Merkezi - Çocuk İhmal ve İstismarı Veli Bilgilendirme Broşürü

/hasanozvarnalilkokulu

<http://hasanozvarnali.meb.k12.tr/>

/hasanozvarnalilkokulu